

Svaitinis Amerikos Lietuviu Kataliku Laikrasztis.

Entered as second class matter March 3, 1909 at the Post Office of Philadelphia under the act of March 3, 1879.

Nj. 6

PHILADELPHIA, PA., D. 9 VASARIO (FEBRUARY) 1912 M.

Metai XII.

The Lithuanian Weekly
ZVAIGZDE" = THE STAR

published every Friday at 3654 Richmond street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
J. SKIRMUNT, President
Treas. and Editor.
MILUKAS, Sec'y.

Subscription \$2.00 a Year

Rates of Advertising:

One inch once . . . . \$ 0.50
One inch one month 1.50
One inch per year 15.00

All communications must be addressed:

ZVAIGZDE,
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis

ŽVAIGŽDĖ

išeina kas Pėtnyčia.
Kaštuoja ant metų \$2.00,
i Lietuvą 4 ruž.

APGARSINIMŲ PREKES:

Colis viena syki . . . \$0.50
Colis ant mėnesio . . . 1.50
Colis ant visų metų . . . 15.00

Korespondencijas ir pinigus siunčiant reikia adresuoti:

ZVAIGZDE,
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Dr. F. Švarcas

užlaiko savo aptieką ant

3600 Richmond St., k. Venango
Philadelphia, Pa.

Priėmimo valandos:

Iki 10 val. ryte.
Nuo 2 iki 3 val. po pietų.
Nuo 6 iki 8 val. vakare.

Nitas Stebetinas Laikrodis Tiktai \$3.75
Gražiausias amerikoniškas laikrodis, gražiai engraveruotas dubeltavai pakuotas kotu užsukamas gvarantuotas ant 20 metų. Prisiunčiame C. O. D. \$3.75 ir prisiuntimo kaštai su pavelijimu pažiūrėti. Jeigu perbrangus gali sugažinti mūsų kaštais. Kas užsimoka iškalno, mes duodame extra puikų žiedą uždyką ir prisiunčiame prekes apsaugotas. Duodame uždyką laikrodėlių kas perka šešis po 22.50c. Tik reikia pranešti vyrišką ar moterišką laikrodėlių gauti. Prie kiekvieno laikrodėlio duodame gražų lenciūgėlį.

PETERS & CO. CHICAGO, ILL.

Minersvilles Lietuviams

gerų geriausiai pasidėti pinigų štai šitame banke:

The First National Bank
of Minersville, Pa.

Pradinis kapitolas \$50,000. Pervlrsis \$70,000. Neišdalintas uždarys \$35,881.96
CHARLES R. KEAR, į residentas,
HARRY F. POTTER, kasiertus

JONAS BAJA

Kampo Edgemond ir Cumberland

Parsamdo arklus ant Pagrabų, Venonilijų, Krikštynų ir teip sau pasivažiavėjimų kaip dieną teip ir naktį.

Visokiame reikale teiksitis kreiptis pas mane.

Užsirašykite „Žvaigždę“.

DIDIS GYDYTOJAS **Dr. Ignotas Stankus M. D.**

pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana, ir baigęs kvotimus aukščiausioje ir jau paskutinėje daktariškoj mokykloj New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL, kurioje specialiai išsilavina gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgaun vardą aukšto, didžio daktaro, Dr. IG. STANKUS, per kiek laiko buvo miestavų daktaru Indiana, kur turėjo didelę praktika gydyme įvairių ligų atlikdamas savo užduotį kuo geriausiai ir užganėdinančiai žmonijai dabar gi pasisventęs labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiningus daktarus, įrengė savo ločną naminį ligonbutį ir:

KVIEGZIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubei kreipkis pas mane ypatingai arba laišku, o busi išgydytas Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neįgydoma, nesabejok, nes aš turėdamas didesnę praktika ir aukštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai brolišką ir sąžiningą rodą. Kiekvienas iš atšaukusių persitikrja, kad esu pabaigęs didesnę daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimauciai.

APSIMU PASEKINGAI IŠGYDYTI LIGAS

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gelimo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujų ligų, užkietėjimo ir nedirbimo vidurių; išbėrimo, kuno niežėjimo, visokių spuogų, dedervinių, slinkimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nerviškių ligų, neuralgijos, drebjimo sąnarių, nemiegojimo ir išgąstio; nuo greito nuilsimo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamųjų lytiškų ligų, ir visokių kitokių nuosilpnėjimų sveikatos. Teip gi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingų ir nereguliarinių mėnesinių, baltųjų tekėjimo ir gumbų ligų:

Turiu Speciališką Diplomą dėl darymo Operacijų.

Ištikus butinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaip tai: augimo vėžio skilvių ir visokių akmenų, skaudulių ir gužų, ar tai būtų puslėje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pagelba operacijos galima pašalinti kuo geriausiai ir už menką mokestį. Darau teip gi operacijas ant kaulų, smegenų, grobų ir lytiškų organų, kaip vyrų teip ir moterų. Ištiesiu pritrauktas kojas ir rankas. Išgydau su naujaisio būdo operacija repturą, už menką prekę. Patalai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas mane. Jeigu negalima pribūti ypatingai, tai parašykite ką skauda ir kokius nesveikumus jaučiate savi, o aš suprasiu viską ir ištyręs duosiu rodą o jeigu reiks, prisiešiu ir gyduosiu, o tas nedaro skirtumė kaip toli gyvenate Amerikoje, Anglijoje, Kanadoj ar kitose žaliose. Atsilankantiems ypatingai ir dėl operacijų, turli savo ločną naminį puikų

LIGONBUTĮ. Biednus gyduo DOVANAI.

Dr. Ignotas Stankus M. D. 1220 S. Broad St. PHILADELPHIA, PA. Val. Ofiso: no 9 ik 12, no 2 ik 4, ir no 6 ik 8 vakare. Nedeliomis no 1 ik 5 vakare

PADIEKAVONES DAKTARU IGNOTU STANKU

Nuo visokių spuogų ir išbėrimų, ant veido ir khalo ir viso kuno taipogi nuo kitu odos ir kraujų ligų, niera geresnio daktaro, kaip Dr. I. STANKUS. Daug daktarų atlinkau, bet nei vienas negalėjo išgydyti. Taip kalba Jos Šeipia, 1011 Canton Street, Philadelphia, Pa.
Suomii viešai išreikšiu savo širdingą padėką Dr. STANKUI už išgydymą nervų liga ir sugrąžinimą vyriškumo, kuriu kiti daktarai atsakė išgydyti. Ir visus su slaptomis ligomis patariu kreiptis pas Dr. IG. STANKU, o nepasigalvate savo gygio A. Žmuidien, Salem, Mass, 57 Progress Street.
John Akutaitis, Montreal Que. Cana la. raso. Melnūs gytytojas. Šita diena kaip gavau nuo Tamstos liekarstas ir vartojau soler užrašo, an negalau atidėkavou Tamstai iš džiaugsmo da tik pasėli karstu sunaudojau bet jau visus susiprejuu ir baigu gyti. Daugiau neturu ką rašyti. Nes jau reikalauju daktariškos pagalbos. Tai jeigu liga kuri tauo daug prikanimo mane ir kuriu kiti daktarai laikė už neįgydoma, dabar jau baugu gyti. Ačiū Tamstoms už pievį ir greitą išgydymą.
AS JUOZAPAS JANKUNAS širdingai dėkavo u Dr. STANKUI už išgydymą manęs nuo sutinimo veido, skausmo krūtvedyje, po širdim ir nugaros, nuo didžio skausmo ir sutinimo vidurių ir gelio kaulų. Kiti daktarai jau nebegalie mane išgydyti bet mano tauteris, daktaras IGNOTAS, atėjęs į mano namus iškart mane išgydė ir padarė sveiku. 253 N. 15 Street Philadelphia, Pa.
JAMES FAKO, 923 So. 6th Street Philadelphia, Pa. raiko taip: „Manęs niskas negalėjo išgydyti nuo užsėntusios paslaptingos ligos bet da ras STANKUS su pagelba operacijos ir savo gydlmiais kurio po mano akių savo aptiekoje sutisė, mane į trumpą laiką išgydė. Ačiū jam. Patariu visiems kreiptis prie daktaro IGNOTO STANKUS: kurie jau pametė nodingą išgydyti.“

Atsilankyk pas mumis, o lietuvis pardavėjas Vincas Kazlauskas pasitiks tave.

BOSTON FURNITURE CO.

Cor. So. Main Scovill & Brook St.

Waterbury, Conn.

Waterburis, Naugatuoko ir apietnėkės tuiams: Jūs galite rasti didžiausį užpostą geriausių rakaundų, pečių, ir karpetų už pigiausias kainas visiems žino, mame šore.

Telefonas: Worth 2822.

Bischoff's Banking House

287 BROADWAY kampas Read st., NEW YORK, N. Y.

\$100,000 SIMTAS UKSTANCIU DOLERIU yra mūsų kau-
cija udėta į rėdiškų kasą.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai liktų greit atlikti, to-
gul atsišakia į **Seniausiąjį Bankinį Namą**

(Uždėta 1818 m.) t. y. pa-
stovinti jau virš 60 meta.

Pinigus siunčiamą į kra-
jų kuogreičiausiai, **pinigus**
visų kraštų išmainome pagal
kursą, **pinigus** priimame ant
procento ir išduodome ant pa-
reikalavimo. **Šipkortes** par-
duodame ant geriausių garlai-
vių visų linijų ir iš krajaus už
pigause preke. **Pašportus**
dėl keliaujančių į krajų pasto-
rojame nereikalaudami jokių
popierių. **Daviernastis** pida-
rome pigiai ir visas kitas re-

gentiškas popieras su **paliudijimu Konsulio**. Atjieškojima daliu at-
liekame kuoteisingiasiai.

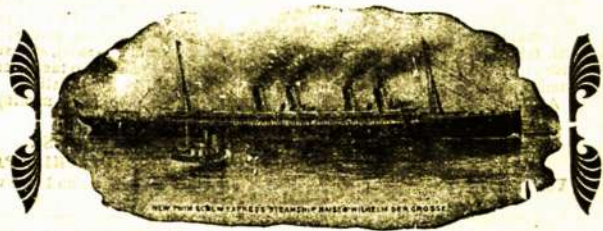
Dėl vigadas tautiečių laikome atidaryta **subatoja** iki 8 ad. vakare,
nedėlioje nuo 10 iki 12 adynai.

Užprašome atlankyti mūsų asabiškai ar per laišką ir persitikrinti,
jog pas mūs visus minėtus reikalus greičiausiai, teisingiausiai ir pi-
giausiai atlikti.

Bischoff's Banking House, 287 Broadway kampas Read St., New York

Lietuviu Banka**M. ROSENBAUM**

605 SO. THIRD STREET, PHILADELPHIA, PA.

PARDUODA ŠIPKORTES ant visokių laivų linijų.
SIUNČIA PINIGUS į visas dalis svieto.

GELEŽINKELIU TIKIETUS į visus miestus Suv. Val-
stijose. Atlieka teipgi visokius reikalus banki-
nius ir emigracijos.

Greitai, teisingai, gerai! Temyk ant musu adreso!

Apdraudžia nuo ugnies.

Parduoda laivakortes.

William Macdonald

Notary Public., Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue Ortodox & Thompson Sts.
Philadelphia.**LIETUVISZKA AGENTURA!**

Parduodam Laivakortes ant geriausių Laivų ir už pigiausias prekes. Ap-
mainom pinigus ant visokių žemių pinigų ir nusiunčiam greičiausiai, kur tik
kas reikalauja. Geležinkelių Tikietus parduodam po visas Suvienytas Val-
stijas ir Canada. Atkeliaujančius pasutinkam, iškeliaujančius palydim ir prista-
tom in reikalingas vietas, suteikiam nakvynes ir valgius, idant nereiktų klai-
džiot pribuvus in Bostoną ir New Yorką. Parupinam Pašportus, Daviernastis ir
kitus reikalus per Rusijos Konsuli Laivakortes parduodam in šiais priekplaukas:
BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, ANTWERP, LIBAVĄ ir ANGLIJĄ ir
ant sekančių Linijų: **HOLLAND AMERICA LINE, RED STAR LINE, NORTH
GERMAN LLOYD, HAMBURG AMERICAN LINE, WHITE STAR LINE
AMERICAN LINE, CUNARD LINE ir ANCHOR LINE.**

Todėl malonus viengenčiai Lietuviai, norinti atsakančiai apsirupinti sr
augščiausiai minėtais reikalais, kreipkitės pas mus ar tai ypatingai arba per laišk-
kus po žemiaus paduotais antrašais, o mes jumi visada patarnausime ant pa-
reikalavimo. Dargi prie progos pranešam, jogei dabar Laivakortes didėi atp-
gino iš Liepojaus, tad yra gera proga norintiems keliauti. **SU PAGARBA**

GEO. BARTASIUS Agentas,

PIRMAS OFISAS:
261 W. BROADWAY,
So. BOSTON, MASS.

ANTRAS OFISAS:
558 BROOME Str.,
NEW YORK CITY, N. Y.

Rusiškai-Amerikoniška Linija

Didžiausi, Geriausi ir Greičiausi Laivai.

Vienatinė be persėdimo linija tarp Amerikos ir Rusijos
8 dienos In Roterdamą 11 dienų In Liepoją

Naujai įtaisyti pasażieriški laivai

Czar, Kursk, Russia

III klesa \$33.00	III klesa \$35.00
II „ \$48.00	II „ \$50.00
I „ \$65.00	I „ \$75.00

Laivai išplauks iš New Yorko:

KURSK — Vasario 10, **LITUANIA** — Vasario 24,
Birma — Kovo 9, **Kursk** — Kovo 23,

Artesnėmis žiniomis kreiptis prie mūsų agen-
tų arba pas vyriausį agentą,

A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.

Telefonai: Keyston 42-69A East ir Bell 24-77 Kensington

ALEX. KOZUHOWSKI

2728-30 E. Allegheny Ave.,

Philadelphia, Pa.

Užlaiko geriausius vietinius ir importuotus geri
mus, ypač Vengriškus ir Prancūziškus Vynus. Par-
duoda bačkomis ir bokomis. Reikal visada kreipki-
tės as mus.

Taipogi parsamdo arklius ant veselijų, krikštynų
ir šermenų.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabri-
nių ir auksuotų laikrodėlių, teipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori
persitikrinti, tegul prisiunčia 10c. stampomis, o aplaikys mano didelį
katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavi
čiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą,
vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Evangelija

šeštoje nedėlioje po Trijų Karalių, pagal šv. Matą, skyrius XIII.

Anuomet tarė Jėzus minioms šita panašumą. Panaši yra dangaus karalystė garstyčios grūdai, kuri žmogus paėmęs išėjo dirvon savo. Kurs yra pats mažasis tarpu visokios sėklos, bet užaugęs, yra didesnis už visas daržoves: ir pasidaro medžiu, teip juog atskrenda oro paukščiai ir gyvena ant jo šakelių. Kitoki panašumą pasakė jiems. Panaši yra dangaus karalystė raugui, kur moteriškė paėmusi įmaišė trijuose miltų saikuose net visi surūgo. Vis tai kalbėjo Jėzus miniai per prilyginimus: o be prilyginimų nekalbėjo joms. Idant išsipildytų tai, kas yra tarta per pranašą kalbant: Atidarysiu lūpas mano pasakose, apsakinėsiu paslėptus daiktus nuo pasaulės ir kūrimo.

IŠ KATALIKŲ GYVENIMO.

KUN. ZONGOLAVICIUS PASISALINO. Zemaičių vyskupo sekretorius kun. Bronislovas Zongolavičius atsištatydino; į jo vietą paskirtas Seminarijos profesorius kun. Kazimieras Šaulys, gimęs 1863 m., išventintas kuniguosna 1898 m. Kun. Br. Zongolavičius, kaip girdėt, žadąs išvažiuoti užsienin bent dviem metam. Zemaičių vysk. sekretorium kun. Zongolavičius buvo 10 metų, nuo 1892 m.

BAŽNYČIOS PERSEKIOJIMAS PORTUGALIJOJ. Neapsakomai daug kenčia persekiojimų nuo dabartinės valdžios Katalikų Bažnyčia Portugalijoje. Čia daroma su katalikais ir jų bažnyčiomis taip pat kaip ir Prancijoje. Valdžia bažnyčias sau atimā, o katalikams liepia sudaryti, taip vadinamas, tikiybines draugijas, kurios jei panorės turėti bažnyčią, tai turi kreipties į valdžią prašydamos sau tinkamos bažnyčios, už kurią, žinoma, reiks mokėti tam tikrą arendą (nuomą). Bet katalikai nesutinka pripažinti valdžiai savo bažnyčių, kurios katalikų statytos juk ne masonams. Iš to tarp katalikų ir valdžios kaikuriuose vietose kyla smarkūs nesusipratimai. Taip, Tolozes mieste laikant kunigui šv. Mišias žandarai norėjo įsiveržti į bažnyčią, kad ją nuo katalikų atimti ir uždaryti. Bet katalikai, apsiginklavę šaudyklėmis ir šakėmis, apgynė bažnyčią, kol kunigas atlaikė šv. Mišias. Paskui taip apsiginklavę, nuvedė kunigą į kleboniją, šaukdami „Lai gyvuoja religija!“

Nieko neįveikdami su žmonėmis, valdžia griebėsi kunigus persekioti. Ištrėmė kelius vyskopus ir daugybę kunigų. Bet ir čia daugiau susipratę katalikai, užjausdami savo dvasiškus ganytojus, išreiškė savo prieštaravimą valdžiai. Toje dienoje, kada ištremtasis Lisabonos patriarcha turėjo išvažiuoti, prieš jo rūmus susirinko didžiausia — į dešimtys tūkstančių žmonių minia, kad tuomi parodyti prieštaravimą valdžiai.

KUNIGŲ ARESTAVIMAS. Brzezinoose Lenkijoje

arestuota kunigą Tamašauskį už priėmimą stačiatikio ir katalikų Bažnyčia be tam tikro valdžios leidimo. Parapijonai užstatę tris tūkstančius rublių, tuo tarpu paliuavo savo kleboną iš kalėjimo.

MINSKO KATEDROS klebonu ir diekanu paskirtas Darevos klebonas kun. Jagiellovič'e.

TELSIU kapuose 31 dieną sausio palaidota a. a. kun. Juozapą Siemašką, 73 metų. 43 metus pildė kunigo priedermes, iš pradžių kaip kamendorius Kuršėnuose, Višintuose, Pabiržiuose, Truskavoje, paskui Gelazių filijoje, 12 metų buvo klebonu Plateliuose, o nuo 1889 metų apsigyveno Telšiuose. Mirdamas užrašė 8000 rublių įsteigti prieglaudoms prie bažnyčių Gelaziuose ir Lioliuose, savo gimtinėje parapijoje, ir 500 rublių pavargėlių moterų prieglaudai Telšiuose. Tie pinigai busią gauti iš pardavimo namų su dideliu plotu Telšiuose.

SVIEKSNA, Res. pav. Iš mūsų krašto išvažiavo keletas mergaičių į klostorių, tik ne Lietuvoje, bet į Galiciją Austrijos karalystėn Lenkų žemėn. Taigi svetimieš nunešė savo pasogą — dalį ir savo amžiaus spėkas pašves svetimtaučiams, net tiems, kurie mus skriaudžia. Nežinau, kokią jos ten žmonijai atneš naudą, nes kaip neapšviestos klostoriuje turės menkiausius darbus dirbti: daržus ir gyvulius prižiūrėti, nes vargiai kas anas rupinsis išmokinti lig tiek, kad galėtų buti mokytojomis, kurių ir taip lenkai turi gana. Kas kita pasiūsti doras ir gabias mergeles Amerikon į klostorių; butų iš jų mokytojųs prie lietuviškų bažnytinių mokyklų ir tuo prisidėtų prie palaikymo tarp savųjų tikėjimo ir apšvietimo, apgintų Amerikos lietuvių vaikus nuo ištautėjimo, iš jų pačių epėkų būtų ir Dievui didesnė garbė ir tėvynės pelnas.

PREZIDENTO TAFTO BROLIENE šiomis dienomis iš episkopalų tikiybės perėjo į katalikystę. Prie jos atsivertimo daugiausia prisidėjo garsaus Anglijos Jezuito — kunigo Vaughan paskaitos ir prakalbos. Tas pat Jezuitas ponį Taftienę ir priėmęs katalikystėn New Yorke.

Iš Lietuvos.

TELSIAI, Kauno gub. „Kur. Lit.“ praneša, kad Telšių vyrų gimnazijos valdyba atstačiusi tos gimnazijos direktorių Baškirovą. Jisai, mat, gruodžio 21 d., bardamas už ką tai mokinius, sudavęs vienam III klesos mokiniui, Bytautui, veidan; beto, nesilankydavęs dažnai į savo lekcijas, arba ateidavęs 5 minutėms prieš pat pabaigą, rūkydavęs klesose per lekcijas papirusus ir t. t.

ZUVININKAIMAS LIETUVOJE. Kauno gubernijoje, ypač Resėnių ap., daugelis valstiečių pradėjo paskutiniu laiku veisti žuvis, daugiausiai karpjus, kad paskui juos pardavinėtų. Tokie ūkininkai turi iš to jau nūdien, kaip rašo „S. G. Vied.“, nemažai pelno. Tam tikros kudros duodančios kiekviena po 200 iki 400 rub. gryno pelno. Tokias kudras turi ūkininkai: Pranas Budrys,

Simavičius, Eičiūnas ir kiti. Daugiausiai veisiami vadinamieji „karališkieji karpiai“.

KUPISKIS, Ukmergės apskr. Palėvenėje už kokio pusvarsčio nuo K1 piškio, rymo didelis piliakalnis. Kadaiše tą piliakalnį buvę atnaujinę švedai. Zmonės sako, kad kiekvienas švedas po vieną žemių kiverį telpęs, — ir supylę tokį piliakalnį. Švedai tada visus žmones buvę nukariavę; nebegaudami niekur priešininkų, jie ėmę šaudyti dangun, už tai jie buvo nubausti: baisūs šalčiai iššaldę netikėlius švedus.

Netoli nuo piliakalnio ir Pajuodupio yra kaimas. Reta rasti tokios gražios, ramios ir pavirkiai gulinčios vietelės, kaip Pajuodupio kaimo sodyba. Vienoj pusėj graži Lėvenės lanka, apaugusi medžiais; pavasarį tiktai labai tereikia atidaryti pajuodupėnams, ir girdėt čiauskant lakštingalė, siaudžiant nuo paukštelių visas kuitelis. Per pačias sodybas teka sruvena Juodupė. Aure čia būta Lietuvos kanclerio Cartoriskio dvaro. Ir dabar dar ka-relė Pajuodupėnų trobesių tebeini čionykščius senobės dvarūnus. Keliolika metų atgal, važiuojant pro Pajuodupį, tebešvitėdavo dideliame sode ir anų kartų dvaro rūmas. Dabar gi to rūmo vietoj bečiuza griuvėsu krūvos; didžiojo sodo obuolėlius, tik ką užsimezgsčius, nuskainioja visokie nekviesti padaužos; pats gražusis tvenkinys, betalkšantis Pajuodupėnų sodybose, visai apleistas, maurais užaugęs. Soda nuomoja (iš valdžios) pajuodupėnai, ir juo tolyn, juo labyn jis nyksta.

Pernai rudenį vyresnybė buvo prašiusi, kad kaimiečiai padėtų įsteigti valdžiai tam sode pradėdamąją mokyklą, bet dauguma tos seniunijos valstiečių atsisakė padėti. Ypač nenorėję prisiimti mokyklos, kaip kokio pikto pinigų jos kratėsi pajuodupėnai. Šiaip pajuodupėnai nors gudresni, negu kitų kaimų žmonės, bet laikraščių nemėgia skaityti, daugelio ūkis apleistas, pramuštos galvos prieš gėrimo, bylų. Seniau čia buvo valsčius ir ištvirkino žmones.

SUVALKAI. Atgavus lietuviams spaudą ir prasidėjus geresniems laikams, Suvalkų miesto lietuviai įsikūrė „Vienybės“ draugiją, kuri gvyuoja lig šiam laikui. Nors, tiesą pasakius, per pereitus 1911-tus metus beveik nieko nepadarė. Per ištikus metus vos ne vos draugija sutaisė vieną viešą vakarą miesto klube, o taip „Vienybės“ bute nebuvo jokių paskaitų, nors jų ir galėjo būti. Tiesa, kaikurie „Vienybės“ nariai dalyvavo „šokių vakarėlius“ ir net gana dažnai, tačiau į tuos „vakarėlius“ galėdavo ateiti kiekvienas norintis pašokti, jei tik nusipirkdavo įeinamąjį bil etą.

Prisirinkus į tokius vakarėlius daug visokių „svečių“, žinoma, lietuviškumo tenai būna tiek, kiek juodumo po nagų. Tuomet viskas esti lenkiškai.

PANEVEZYS. Pereitą savaitę p. Kerbedžio miške buvo medžioklė. Tuo tikslu buvo ten sušaukta nemaža žmonių sodiečių, kad varinėjus žvėris. Bet, užuot vaikius žvėris, du Vilkapiūvių kaimo vaikinai — broliu baisiai subadė peiliu Utos kaimo vaikina Balčą, kuris čia pat ir pasimirė. Sako, kad tai buvęs judviejų kerštas dėl kokio tai senesnio vaido. Žmogžudžius tuojau suėmė.

RADVILONIS, Seduvos par. Gražus pavyzdys. Daugelis mūsų ponų lenkų, kaip žinome, visomis pa-

stangomis stengiasi nuslopinti savo tarnų ir darbininkų lietuvių tautinį jausmą; išnaudoja juos statistikos reikams, kad pripildžius „lenkų“ eiles ir bruka jiems ant kiekvieno žingsnio savąją kalbą, nors patį gana gerai supranta ir moka lietuviškai. Juo didesnė jiems gėda, kad kaikurie gyveną Lietuvoje vokiečiai dvarininkai visai priešingai elgiassi. Štai kad ir toks pavyzdys. Neseniai teko man būti pas brolių, kuris tarnauja Radvilonių barono Roppo dvare. Tasai dvaro savininkas vokietis ir kiti apylinkės (Seduvos, Pakruojo, Rozalino par.) dvarininkai vokiečiai, kaip sužinojau nuo brolio, apie šventes davinėja dovanas. Tos dovanos esti įvairios, bet man patiko labiausia tai, kad dvarininkas lietuviams tarnams ir darbininkams dalija ir lietuviškas knygutes, kalendorius, „Blaiybės“ išleidimo knygutes ir k. Taip antai mano brolis net 4 tokias knygutes ir „Tėvynės kalendorių“ laimėjo. . . Šis dvarininko sumanymas pirkti ir dailinti knygutes ir dar tokias, kaip „Blaiybės“ leidiniai, yra viešai girtinas. Beto, vokiečiai dvarininkai su savo darbininkais lietuviams visados kalba lietuviškai, nežiūrint ar jiems tai sekasi, ar ne. Kaip minėtojo, taip ir kitų vokiečių dvarininkų lietuviams darbininkai jaučiasi esą žmonės: niekas jų nepravardžiuoja „chamais“, neniekina jų kalbos, neužgauna tautinių jausmų; žodžiu sakant.., žmogus nėra čia engiamas dėl kalbos. Roppo dvare teko girdėti tarnaites dainuojant lietuvių daineles.

VILKAVISKIS, Suv. gub. Čia neseniai iš kalėjimo pabėgo keli kaliniai. Dar jų jieško. Aną dieną bejieskodama policija vieną ir užklupo; tas norėdamas ištrūkti, ėmė bėgti; policija nenorėdama paleisti, šūviu pavijo ir jis ant vietos negyvas krito.

PERLOJA, Trakų apskr. Vilkas. Gruodžio 21 d. iš Perlojos miestelio šešiolikos metų vaikinai Juozas Ikosala vidudienį nuvažiavo miškan malkų. Nusikirtęs medį, nešė prie vežimo. Atgrišta — žiuri vilkas stovi. Išsiėmė kirvį ir laukia, kada prieis. Pastovėjęs truputį, vilkas pastatė plaukus, pamažu priejo ir stverė vaikinui už kojos. Vaikinas kirto kirviu du kartu, užmušė vilką ir parsivežė namo. Galvą nusiuntė Vilniun gydytojams pažiūrėti. Gydytojai ištyrę davė telegramą, kad vilkas buvęs pasiutęs. Vaikinas, gavęs tokią telegramą, išvažiavo Vilniun gydyties.

PARDAVE DVARA. „K. Lit.“ praneša, kad šiomis dienomis, ru. as p. Charčenko iš Ekaterinoslavo pirko kuni-gaikščių Liubomirskių Franopolio dvarą su 22 palivar-kais, išviso 17.000 dešimtinių žemės, Dysnos apskr., Vilniaus gub. Tą dvarą jau prieš ketvertą metų buvo kaip ir laikinai pirkę iš kunig. Liubomirskių keli Prūsų pirkliai miškui kirsti už 750.000 rub. Dabar, iškirtę didumą miško, prūsai vertelgos užleido savo teises p. Charčenkai už 700.000 rub.

KRYZIOKU dvaro ir ežero (12 varstų nuo Vilniaus miesto) savininkė p. Alena Bōbrovska kreipėsi į apskrities isprauninką prašydama atsiųsti žmonių ežero dugnui iširti. Tame ežere, sako, 1812 metais Napoleonas liepęs paskandyti daug armotų, ginklų, įvairių brangių daiktų ir net kasą su pinigais. 1910 m. buvo bandę laivo inkaru užkabinti ką nors ežero dugne ir tiktai buvę užkabinę

kokį tai begalo sunkų metalinį daiktą, bet betraukiant sutrūko virvės ir jis taip ir paliko vandenyje.

KAUNAS. Sausio 15 d. Br. Tilmansų salėj buvo lietuvių studentų (peterburgiečių ir maskviečių) naudai koncertas. Koncerto įrengėjams rūpėjo ne vien pinigų daugiaus surinkti, bet ir klausytojų dailės skonį patenkinti. Koncerte dalyvavo geriausiai mūsų „dailininkai“: pp. K. Petrauskis, Audėjus ir p-lė Balčiauskaitė.

PANEVEZYS. Cia ketinama nušviesti elektrika gatves. Tuo tikslu jau padarytas nutarimas su Kauno pirkliau Rabinavičiu.

SKUODAS, Telšių apskr. Praeitą savaitę netoli nuo Skuodo, pamiškėje, nežinomi piktadariai užpuolė ūkininką B. ir, jį peršovę, pabėgo. Piktadariai jam nė žodžio nepratarė ir nieko nereikalavo; matyt, tai padaryta iš keršto. „Vilt“.

KAUNO GUBERNIJOJE po naujų metų žemės tvarkomosios komisijos pradės savo veiksmą pagal naujus įstatus. Šiais metais padaryta 7.600 viensėdijų, apimančių žemės plotą apie 90 tukstančių dešimtinių. Trioboms perkelti vyriausybė davė beprocentinės paskolos 15 metų 132 tukstančių rublių ir negražintinos pašalpos 16.500 rublių. Veislei pataisyti nupirkta geresnėse ūkėse Kauno gubernijoje arba iš Finliandijos 38 jaučiai, 50 intrių (kuilių). Pataisymui pievų sustatyta planai apsausinti balų 10 tukstančių dešimtinių ir 2500 dešimtinių jau apsausinta, iškasta 70 varstų griovių. Tiems darbams apmokėti dalį išlaidų prisiėmė ant savęs išdas, o kitas išlaidas apmokėjo patis valstiečiai, gaudami paskolą iš žemės tvarkomųjų komisijų.

LIETUVIU DRAUGIJOS. Valdžia patvirtinusi naują moterų vartotojų draugiją Kaune, vardu „Grožybė“. Toki draugija esant pirmoji ne tik Kaune ir Lietuvoje, bet ir visoje Rusijoje. Tos draugijos įsteigėjos esančios: „Saulės“ buhalterijos kursų vedėja Jerzekevičaitė, Naujalienė, „Saulės“ mokyklos vedėja J. Stanelytė, E. Vaitkevičienė ir Moterų Draugijos pirmininkė Kobelinskienė. Pajus esąs 10 rublių, už įsirašymą 50 kapeikų.

KELME, Reseinių apskr. Turime naują gražią murinę bažnyčią; ketvirtį jau metai, kaip joje meldžiamės; trūksta jai dar gražių altorių ir vargonų.

VAIVADAI, Panevėžio pav. Mūsų sodžius buvo sudege. Nuo to laiko vis tarėmės į viensėdijas dalyties. Šimet gruodžio 2 dieną pabaigė matininkas žemę skirstyti, paskui liuosus traukėme. Buvo prie tam viršininkas, komisijos matininkas ir parapijos klebonas. Planų dar neturime, žadėjo iš Kauno atsiųsti.

RYGOS gubernatorius uždėjo ant „Rygos Garso“ redaktoriaus 250 rublių štropos arba 6 savaites arešto už straipsnį apie veikimą Rusijos kariumenės Persijoje idėta 52 N. „Vien“.

PILVIŠKIAI, Marijampolės ap. 12 Sausio (30 gruodžio) buvo paskutinis šių metų Pilviškių taup.-skolinimo bendrovės valdybos posėdis. Kasos apyvarta šiuosmet siekia iki 60 tukstančių rub., narių priaugo iki 310, paskolų nariams suteikta iki 50 tukstančių rub. Metinis visuotinis susirinkimas nutarta sukviesti 31 sausio, tri-

sienyje. Bus renkama valdybai ir tarybai nariai, paskirtomas metinis pelnas ir svarstomi kiti dalykai, bendrovę paliečianti. Duok Dieve mintį Lietuviams kiekvienoje parapijoje panašias kasas įsisteigti!

Skolinimo-taupimo Bendrovės pirmininkas M. Vosylius.

JONISKELIS, Kauno gub. Neseniai Mūšos upe važiavo uriadninkas ir norėjo išvažiuoti ant kranto. Mūšos krantai yra labai status, tad uriadninkas ėmė arklį vesti. Arklis paslydo ir prislėgė nelaimingąjį taip, kad tasai čia tuoj ir numirė.

VILNIUS. Kuone išsprogino Antakalnio. Prieš-pat šventės vos-vos neatstiko Vilniuje baisi nelaimė: galėjo pavirsti griuvėsiais didžioji Antakalnio dalis. Antakalnyje mat yra vyriausybės spirito rektifikacijos fabrikas. Kaž-kaip prakiuro ten naktį kupinas spirito reguliatorius ir, dasilytėjęs elektros vjelių, užsidegė. Vos-vos užgesino liepsnuojanti spiritą mašinistas ir jo padėjėjas. Ugnis jau buvo arti didelių spirito rezervuarų (bosų) talpinančių po 9.000 kibirų spirito kiekvienas. Kad užsidegtų tie rezervuarai, būtų baisiausias sprogimas. Ne tik kad ne liktų nieko iš paties pabrinko, bet pavirstų griuvėsiais ir visi aplinkiniai nameliai. Apdraudimo draugija, kurioje pabrinkas buvo apdraustas, davė dovanų mašinistui 100 rub., jo padėjėjui 25 rub.

— Stolipinui pagerbti. Švietimo ministeris leido pstatyti pirmosios Vilniaus vyrų gimnazijos salėje Stolipino biustą. Toje gimnazijoje Stolipinas kitą kart mokėsis. „Salt.“

VABALNINKE Sausio 15 dieną kun. Tumas laikys paskaitą apie amerikiečius. Valdžia patvirtino dvi nauji draugiji: peininę ir ugnagesių. Pieninei draugijai valdžia pašalpos 500 rublių visai dovanojo, o 500 reikės per kiek laiko atgrąžinti. Ši draugija ūkininkams be abejo bus labai naudinga: be jokio vargo pieną nuvežei, atidavei, dar ir kain gausi brangesnę. Tikt žinoma, reikės bent kiek pagalvoti.

Lietuviu padėjimas Vilniaus vyskupijoje.

EISIŠKES, Lydos apskr. Liūdnos naujienos mūsų parapijoj. Gal niekuomet niekas taip nesmaugė lietuvių, kaip dabar, dekanaujant kun. Gintautui. Sunku būtų išpasakoti visus sukurstytų lenkininkų užpuldinėjimus ant lietuvių. Paminėsiu keletą, kurie, tikiuosi, duos kiekvienam lietuviui puikausią supratimą, kaip mes dabar baisiai kenčiame dėl savo kalbos vartojimo ne tik bažnyčioje, bet namie, miestelyje ir visur kitur.

Sausio 5 d. turgaus dienoj lenkberniai vaikščiojo po miestelį būriais, kabinėjosi prie lietuvių, norėdami gauti priežastes juos primušti. Aš pats mačiau, kaip keli lenkberniai davė per galvą vienam iš Gilviniškių sodžiaus ūkininkui. Jie, priėję prie jo, tarė: „Ka, jūs noritė „Litvą“ įvesti bažnycion?“. Tas atsakė: „Jūs meldžiatės sa-vaip tai kodėl gi mes lietuviai negalime melsties lietuviškai“. A tu kaip kalbi — atsiliepė vienas lenkbernis — muškite jį!“ Ir ėmė duoti jam per galvą. Lietuvis vos spėjo mušamas išsprukti ir pasislėpti.

Apskelbus kun. Gintautui kad Kalėdų antrąją dieną Eišiškių bažnyčioje būsiančios lietuvių pamaldos, lenkai ėmė grąsyti lietuvius kad nevažiuotų bažnyčion nei pirmąją nei antrąją dieną nes kitaip būsią sumušti. Daugybė ir susiturėjo nuo važiavimo. Nežinodamas tos sutarties ir grąsimų (sužinojau paskui) aš buvau Eišiškėje per abidvi dieni. Pirmąją dieną buvo labai šalta nemažas žmonių burys susirinko pasišildyti klebonijos troboj. Vienoj kertelėj buvo susispietę lietuviai. Lenkai ėmė juos stumdyti spausti prie sienos juokties iš jų kalbos. Kiti lenkai sakė: Tegu tik pamėgina lietuviai giedoti bažnyčioj lietuviškai tuoj nebeteks gyvybės!" Išgirde taip kalbant lenkus lietuviai, atėję antrąją dieną bažnyčion, nedrįso giedoti bijodami, kad jų mirtę lenkai neprimušų. Tą pačią dieną viena moteriškė ėjo anksti bažnyčion išpažinties ir nešėsi lietuvišką knygą. Lenkininkai manydami kad moteriškė einanti giedoti ėmė vyties — ji bėgti. Pasiviję ją ir nutvėrę jie klausinėjo jos ar ji lietuvė ar ne. Si išsigandus ir bijodama mušimo išsigynė kad nemokan ti lietuviškai ir esanti lenkė. Tada ją paleido.

Prieš sumą pamokslą sakė klierikas Masavickis. Sumą laikė ką tik atvykęs vikaras (kamendorius). Po sumos lenkai ėmė kažką pašnibždomis tarties. Kun. Gintauto nuo pat ryto nebebuvo bažnyčioj. Męs tuojau supratome, kad per pamokslą turės kas nors atsitikti negeras. Kunigas, pabaigęs sumą ir atgiedojęs suplikacijas, inėjo zakrastijon. Žmonės, kaip visada, pradėjo giedoti „Bóg nasz ucieszko". Zakrastijonas sustabdė giedojimą ir kunigas pasirodė sakykloje. Mūsų lietuvių širdis džiaugėsi, kad nors kartą išgirsime pamokslą savo prigimtąją kalba. Męs visi traukėmės į sakyklą. Bet nespėjo kunigas persizęgnoti, tuoj nuo vargonų atsiliepė giesmininkų balsas: „Nietrzeba nam tej nauki" ir tada pradėjo visoj bažnyčioj rėkti „ura" ir visokiais kitokiais balsais... Tuomet kunigas liūdnei pažiūrėjo į jų nežmonišką riksmą ir nulipo nuo sakyklės. Viena moterė buvo pradėjus juos gėdinti, sakydama: „Ko jums reikia, ar jums skauda, kad kunigas lietuviškai pamokslą sako?" Tada keli vyrai lenkai prišoko prie jos ir ėmė badyti pašonėsną ir grūmoti kumsčiais. Visa bažnyčia ėmė juokties, džiaugdamiesi, kad gerai „pamokė" lietuve...

Išėję iš bažnyčios lenkberniai tarėsi nedovanoti visiems tiems, kurie norėjo ir reikalavo lietuvių kalba pamokslų. Kun. Gintautas nesirodė bažnyčioje visą dieną, kad nereiktų būti to pikto darbo liudininku. Dievas žino, argi mūsų dvasiškoji vyresnybė nepasigailės mūsų, nepasigailės pačios bažnyčios, kuri, jei toliau ją trukėmadariai valdys, gal pavirsti karčema. Męs patis žadėjome ne kartą važiuoti teisybės pas vyskupijos valdytoją, daug kartų tarėmės, bet negalėjome sutarti. Daugumas bijo, kad paskui lenkininkai nesudaužytų galvų...

Buvo ir daugiau panašių atsitikimų, bet apie juos kita syki.

„Vilt."

Kalėjime.

Sargas. Ryt pabaiga tavo gyvenimo, sakyk ko norėtum prieš mirsiant pavalgyt;?

Pasmerktasai. Siemet neragavau agurkų iš baimės kad kolera neapsirgčiau. Dabar, man rodos, galiu be baimės jų pamėginti.

Sorbonos profesorius Charles Seignobos kelia Paryžiuje Lietuvių klausima.

Paryžiaus visuomenės mokslų mokykloje „Ecole des Hautes etudes sociales" garsus Sorbonos profesorius Charles Seignobos pradėjo kursą apie įvairių Europos tautų autonomijas. Inžangoj į šitą kursą prof Seignobos, žinomas savo veikalais apie Europos politikos istoriją XIX amž. (Histoire politique de l'Europe du XIX siecle), perkratė įvairių Europos tautų siekimus prie savystovybės bei autonomijos.

Prof. Seignobos išrodė, kaip pereitam metašimtyj sukilo vienos valstybės ir kaip susitvėrė naujos; jis išrodė, juog Prūsai sutvėrė Vokietiją, Piemontas gi Italiją, kad palengvinus tautos išsivystymą. Iš kitos vėl pusės Turkija suskilo į keletą Balkanų valstybių dėl tos pat priežasties. Vyriausioju veiksniu šių tautų savystovybei įgyti buvusi kardo pajėga. Balkanų tautoms padėjusi atsikratyti Turkijos jungo Rusija, Prūsai sutvėrė Vokietiją, o Piemontas Italiją su Prancuzijos pagalba. Bet pastaruojų laiku, XIX amž. pabaigoje, pradėję atgimti ir tos tautos, apie kurias Europa buvo visai užmiršusi. Be įvairių Slavių tautų Austrijoj ir Vengrijoj, tautų atgimimas žymiai apsiereiškęs Rusijoj. Pirmoj eilėje tų tautų esanti Lietuva, kuri ligi antros pusės praėjusio amžiaus nebedavusi jokio gyvybės ženklo, tečiau XIX amž. pabaigoje ši tauta, kuri kadaisiai taip daug svėrusi Europos rytuose, apsiereiškusi su tokia nauja gyvybe ir taip galingai, juog atkreipusi save domą kaimynų Slavių ir Vokiečių, kurie stengiasis visokiais būdais tą atgijimą nusplopinti. Tečiau veltui: tautinis Lietuvos atgimimas apėmęs visus sluogsnius ir šiandien lietuviai bei latviai turį būt pastatyti labiausiai susipratusių Rusijos tautų tarpan. Pirmas lietuvių bei latvių autonomijos reikalavimas aiškiai buvęs pastatytas laisvės metu (1905 m.), bet užstojusi Rusijoj reakcija sulaukusi lietuvių bei latvių autonomijos įvykdimą. Prof. Seignobos susilaukė aiškinę smulkmenas apie Lietuvos autonomiją ir pranešė klausytojams, juog plačiau Lietuvos autonomijos klausimą aiškiasį visoje paskaitų eilėje p. J. Gabrys, pakviestas į tos mokyklos profesorius.

Toliau prof. Seignobos perėjo prie Lenkų autonomijos ir kitų klausimų Rusijos valstybėje.

Mums, lietuviams, svarbu, juog Lietuvos klausimas taip pajudintas taip žymaus ir garbingo mokslininko, kaip prof. Seignobos. Apie pasekmes p. J. Gabrio paskaitų „Ecole des Hautes Etudes Sociales" mokykloje pranešiu vėliau.

P. Banys.

— P. J. Gabrys laikraštyje „Les droits de l'homme" aprašo Dr. J. Basanavičiaus nuopelnus Lietuvai iš priežasties jo — D-ro Basanavičiaus—60 metinių sukaktuvių. Terp didžiausių to veiklaus mūsų patrioto darbų nurodo „Aušros" įsteigimą Tilžėje 1883 m. „Aušra", anot p. J. Gabrio, „sukėlė Lietuvoje tautinį jausmą tokiaime mete, kauda lenkų, rusų ir vokiečių įtekmės buvo stipriausias". Po 25 metų sugrįžęs vėl tėvynėn 1905 m. su-

šaukė Vilniuje Lietuvių Seimą, įsteigė Liet. Mokslo Draugiją ir jos organą „Lietuvių Tautą“, kurią gi pats Dr. Bas. redaguoja.

* * *

Zakopane atsilankius.

Zakopane — nedidokas, viena veik gatve nusidriekęs Galicijos miestelis, Tatrų kalnų klonyje. Kelios metų dešimtys seniau čion buvę vien apiplyšę, nuskurę gyvenvietojai, gazdais, vadinami (gazda's — ūkininkas).

Apylinkės tarpkalnėse po truputį avižų pasėję, bulvių pasisodinę skurdo įkrančių giriose, vilkus, lokius begaudydami. Visas ūkininko turτας — tai avys ir ožkos. Ganyklų nestoka būtų, jei tik į kalnus lengviau galėtų įkopti.

Dešimtis paskesniųjų metų pataisė Zakopane's ir aplinkinių gyventojų. Tiek vasarą tiek žiemą suvažiuoja tūkstančiai iš visokių kraštų žmonių, kad kalnų oru pakvėpavus, kad sustingusius mieste sąnarius, kaulus kalnuose išmankštintus, arba išlepusia, atšiuopusią miestelėną akį kalnų reginiais, gamtos grožė atgaivinus.

Zakopane aną metą trumpiau — ilgiau lankiusių skaitlius siekė 12 tūkstančių. Zinoma, tokiai miniai negana oru gėrėtis, reik ir pavalgyti. Taigi ir reik siekt malonės bėdinų kaimiečių, kad jie sviestais, pienais, sūriais, mėšomis aprūpintų. Juo tolyn, daugyn, lankytojų, juo brangyn eina maistas. Kaimiečiai reikalaujami patarnavimui, pavėžinimui ir branginasi, eina turtingyn. Gal ir visai būtų turtingi, jei ne karčiamos — „karcyma“ „wyszynk“ vadinamos.

Miestelis prisitaikydamas ponų norams, dabinas, gražinasi didelėmis krautuvėmis, viešbučiais, restoranais.

Kur judėjimas — ten buvęs nebuvo ir žydelis turi atsirasti. Kol Zakopane buvo pasaulio nežinioj — nebuvo nei vieno žydelio. Subruzdėjus Zakopane'je — ima it grybai dygti žydeliai, jie perka plecius, stato namus, krautuves. Gerai da, kad Zakopane Zamojskio nuosavybė, ne ta — žydeliai viešpatautų, kaip ir kitose Galicijos srytise.

Góral'iai — vietiniai gyventojai kalba lenkiškai, bet suvis skirtinga nu lenkų tarme. Ištarimai daug panėsi į Lietuvos kulčių ištarimus, ką lenkiškai pramoko: trumpi išsireiškimai — k. vietoj ch (ik, koia) daug girdisi z. c nei š, č, ž. Góral'iai mėgsta dainuoti skambinant „gęsliaimi“, nelyginant lietuviai kanklėmis. Namų daila — vingiai, ratukai, žvaigždutės, eglelės . . . daug panaši drožiniams lietuvių. Vyrai dėvi namų milo kelinėmis ir trumpu apsiaustu ant pečių taipogi balto milo; kraštai išsiuvinėti įvairių spalvų marginiais, tankiausia raudona, mėlsva, žalsva. Skrybėlės ir žiemą nešiojamos, mažais atlapais, mėlina juoste apvadžiotais. Tėi vyro rūbas — tautiškas, jo, matyt, tvirtai laikosi ir nežada mesti, nebent miestelėnu ar ponu tapęs. Tas pats rūbas šiokiadienis, tókšai ir išėiginis, tik ką baltesnis, tyresnis.

Moters greitesnės visur prie madų ir čion meta savo „gorset'us“ ir margąsias „spodnica's“. Labiau užsiliko vien tik kailinukai be rankovių, gražiai kraštais, ypač kur apykaklės vieta, išmargintais siuviniais visokių spalvų. Sijonai nors austi namie, (tokių labai mažai), bet su-

vis dryžiams panašus pirktiems. Jakutės pirktos, šitos mados siuvėjų, nors matosi da neperdidžiai esantį skonį išlepinta. Vasarą da galima, esą, daugiau išvysti ir tautišku moterų rūbų. Jų kiklikas labai panašus į lietuvių, tik ką žemutiniai suraukimai prie liemenio ne išvien, o sukarpyti liežuvėliais ir kiek įmanant daugiau prisagoma blizgučių sidabrinė. Karoliai keliomis eiliomis susiriša viena tik, bet plačia o trumpa juosta — tučka, kuri ant pečių nedrykso, kaip kad pas lietuves. Sijonas prie kikliko turi but smulkiai raibas — margas arba kitokios aiškios spalvos, kiklikas pats arba baltas arba šviesios vienodos spalvos. Priejuostes vien senesnės moters nešioja. Viskas pirktos materijos. Iš šalies žiurint tos margos žaselės neperkokį išpuđį daro; norėtum tarti mergučės ne mergaitės. Kur kas rimčiau lietuvaiteš tamsusis kiklikas su languotu retais, drumstais rėžiais sijonu.

Góral'iai mėgsta savuosius marginius, taip vadinamą, iš jų išdygusi, stylių zakopaninį. Kur nepažvelgsi — ir ant rūbo, ir samčio, ir sienų, ir net ant tvorų — visur išraižyta malonų marginiai. Kaip jie daugumoje panėsi Jarašiaus albumo marginiams! — Góral'io grinčioje nešvaru nežiurint gražių marginių — čion viskas krūvoj: ir paukščiai, ir avukė, ir vaikai. Bet turi ir kitą namo galą, vadinamą „biała izba“, ten suolai balti aplink pasieniu, viena siena paveikslais išdabinta, durų kampe bažnytiniai rūbai sukabyti; čion skrynios, žaliai — raidonai margintos, juodais kraštais apvadžiotos. Pečiaus dažniausiai nebesama seklyčioj (taip kaip seniau ir Lietuvoj būdavo). Svirnas — klėtis turbūt góral'iams nebežinomas, viena, kad javų suvis mažą ką turi, nebent kiek avižų, antra, prie tos pačios grinčios iš šono pristatyta triobelė, atstoja klėtį rakandams pasidėti. Stogai augšti, visai laužyti, toli užėina ant sienų, taip kad aplink namą darosi didė pastogė vadinama „pazdur“. Kojoms apsiauti ir vyrų ir moterų vartojamos odinės naginės, užneša ant mūsų vyžų, tik sandarios ir iš odos. Lankytojų civilizacija, matyt, tautinę išvaizdą pamažu dildina — daug jau, matyt, pakeičia savąsias „kierpce“ nagines batais ir čeverykais. Visur, kur tik grybštels atneštoji civilizacija, daro tautiniams jausmams didę blėdį. Bet čion turbūt ilgiausiai tautiniai rūbai užsiliks, nes kaimiečiai ne tik nepeikia savo rūbų, bet jais gėrisi galį išsiskirti mat. Vienas klausiamas atsakė: „bepig kad visi ponai pradėtų musičkai nešioti.“ Ateina mintis, kaip suvis kitaip pas mus Lietuvoj — čion tautičkai vien per pokylius pasidabina, o kasdieninės nešionės nēr. Vyrai gi visai neturi. . .

J. V.

* * *

Iš darbo lauko.

— Tamaqua, Pa. Summit Hill angliakasykloje netikėtai explodavus dinamitui trys darbininkai tapo sunkiai sužeisti.

— Pensylvanijos ir Readingo gelžkelių inžinieriai pareikalavo pakelti jiems algas 15—25 nuošimčiais.

— Indianapolis, Ind. Siuo tarpu 32 Darbo Unijos sąnariu laikoma atsakomybėje už suviršum 100 expliozijų, kurias McNamarai išpildė.

Amerikos Naujienos.

5 n u s i n u o d i j o g a z u Philadelphiaje ant Collowhill gatvės šią savaitę visa šeimyna užtroško nuo pasiūtosavusio gazo. Pakol atitakta iš kurios vietos nuodinas gas gazas veržėse, pasimirė jauna — 28 metų motina Sofija Dozral su savo trimis vaikučiais ir Jonas Voznicki — 38 metų. Šią žiemą toki nelaimingi prietikiai Philadelphiaje perdaug dažnai atsikartoja. Po kožnai nakčiai tai vietoj, tai kitoj miesto dalyje atranda negyvus žmones, gazo užnuodytus.

N e g r a l y n č i a v o . Macon, Va. Vasario 4 d. čia užsidegę pagieža vietiniai gyventojai ištempė iš kalėjimo negra, pasodinta už užpuolimą ir apvogimą baltos moteriškės, prisirišę prie stulpo sušaudė ir galop negrų apgyventoje miesto dalyje sudegino jo kūną. Iš šito atžvilgio — baudime be teismo juodparvių žmonių — amerikoniai niekuomi nesiskiria nuo žiliausios senovės barbarų.

\$500.000 b l ė d i e s . Philadelphia, Pa. Vasario 4 d. ant Franklin ir Vine gatvių sudegė dvi dideli dirbtuvi, kuriose dirbo 1500 moterų ir vyrų. Visi jie liko be darbo. Medžiagiška-gi blėdis siekia \$500.000. Nors beveik visi aplinkiniai ugnagesiai subėgo, tečiaus nieko nebuvo galima išgelbėti, siaučiant dideliam vėjui su šalčiu. Ugnis prasidėjo iš eksplozijos ant trečių lubų.

Z i u r k i ū g a u d y m o k l i u b a s . New Yorko valstijoje įsisteigė, teip vadinamas, žiurkių gaudymo klubas, kuris tikisi daug gero padarysias aplinkiniams fermeriams. Kliubo kasierius mokėsias už kožną pagautą žiurkę po 3 centus.

\$100.000.000 p a l i e k o m y b ė s . Los Angeles Cal. Edin Hawley gelžkelių magnatas pereitą savaitę mirdamas New Yorke, paliko savo giminėms \$100.000.000. Pavieniai gelžkelių savininkai susikrauja mat šimtus milijonų, o žmonėms nė truputį nepapigina kainas už važinėjamą traukiniais.

P r i e š i n g i l a i v y n o d i d i n i m u i . Washingtone demokratų partija savo susirinkime 98 prieš 68 balsais pasiryžo priešinties valdžios sumanymui — įtaisyti du nauju karės garlaiviau, įkainuotu \$180.000.00.

A d v o k a t a s a p k a l t i n t a s . Los Angeles'e, Cal. Patrauktas teisman Clarence Darrow, įžymus advokatas, kuris daugiausia darbavosi McNemarų išteisiniui. Jį kaltina dalyvavime dinamitavimų suokalbiouse prieš neunijines dirbtuves, teipgi už mėrinimą papirkti dviejų prisaikintojų Mc Namarų byloje.

K a i p m ė s o s p a r d a v ė j a i n u t a i s y d a v o k a i n a s . Siomis dienomis Chicagos teisme buvo parodyta originaliniai keturių didelių mėsos kompanijų — Armour, Swift, Morris ir National — kainos siunčiant į New Yorką pardavimui. Pasirodė skirtumas tik ½ cento

už 25.000 000 jautienos svarų. Dabar Chicagoje, kaip žinia, teisiama 10 tų kompanijų ponų.

D a r b o v a l d i n i n k a i : sekretorius Morrison ir kasininkas Flather tapo pašaukti Indianopolin, kad prisitatyti teismui visus dokumentus sulig Mc Namarų apgytinimo fondo.

D i d e l i s m e d v i l n ė s i r v i l n o n o d i r b t u v i ū s t r a i k a s Lawrence, Mass. dar neušibaigė. Miestas parsitraukė valstijos kariauną saugoti dirbtuvių triobesius. Daug žmonių tapo sužeista susirėmimuose su kareiviais ir nuolatinėse šaudynėse. Lyg šiol, kaip anglų laikraščiai praneša, 4 straikieriai (viena moteriškė lietuvė) — gyvybę palydėjo. Pulkininkas Sweetser uždraudė visus susirinkimus ir parodas po miestą. Straiko vadas Juozas Ettor ir jo pagalbininkas Giovannitti suareštuoti. Jiedu esą ataskomu už 4-ių straikierių mirtį ir dauželio sužeidimą. Kaucijos už jiedu teismas nepriėmė, ko dėlei darbininkai esą labai nusimine.

Z i e m o s a u k o s . Palei Niagara Falls ilužo ledas ir 3 žmonės paskendo.

Tilghmans'e, Md. 6 ostrygų (oyster) gaudytojai paskendo Choplank upėje.

Norfolk, Va. Garlaivis Suwane išgriebė vos gyvus 6 jureivius, kurių laivas Frank S. Low, prikrautas anglų užsidegė ir paskendo pereitą pėtnyčią.

Netoli Norfolko kitas medvilnės laivas plaukias į Hamburgą sudegė. 1034 žmonės su vargu tapo išgelbėti ir persodinti ant Britanijos garlaivio Castle Edan.

12 mylių nuo Deal Island, Md. 250 žmonių ant Oliandų salos stovi atskirti nuo kontinento be maisto ir gydytojų pagalbos užsigrūdus ledams.

M e x i k o j e pereitą savaitę atsikartojo didelis maištas. 500 buvusių Madero's revoliucionierių — kareivių, stovį palei Juarezą, netikėtai sukilo, suėmė savo apicierius, apiplėšė krautuves, užmušė 8 piliečius, pertraukė gelžkelio komunikaciją pietų link, paėmė miesto valdžią ir savo rankas išsirinkę majoru Santiago Mestas ir išleido prieš Madero's randą manifestą. Maištininkai tuomet gavę lobio plėšimais už \$100.000.

Iš Visur.

KYNAL.

Kynų imperatorius, kaip žinia, atsisakė nuo sosto. Salies rėdas pereis į žmonių išrinkto valdovo rankas. Pekine ir Nankine eina dabar taikos konferencija imperijalistų su republikonais. Imperatoriaus buvusią lig šiol valdžią norima pakeisti vyriausia Kynuose tikybos galva. Daugelis uoliausių imperatoriaus apgytųjų pastaruojų prisijungė prie republikonų. Drūtas Mančusų ramstis Nankine, generolas Sang-Hsun, visą laiką įnirtusiai kariavęs su revoliucionieriais, dabar teipgi prisiekė

savo paklusnybę republikonų valdžiai. Kynų laikraščiai pašvenčia ilgus straipsnius prirengimui žmonių prie naujo rėdo.

Palei upės Yalu įtaką šią savaitę buvo didelis susirėmimas revoliucionierių su imperijalistų kareiviais, atvykusiais iš Mukdeno, Mandžurijos. Revoliucionierių buvo 20, o imperijalistų 80.

Portugalijoje revoliucija verda po senovei. Lisbonoje, respublikos sostainėje, randas apšaukė karo stovį po generolo Carvalhal priežiūra. Pirniausia randas įtarė monarkistus sukursčius maištą, bet vėliau atmainė savo nuomonę, pamatęs, kad socialistų vadai išsijuose šaukia žmones kilti prieš valdžią, idant privertus ją pildyti konstitucija.

RUSIJA.

Vitte autorius. Rusijos griovas Vitte sumanė į senatvę pasigarsinti knygų autorium. Pernai jis išleido 3 knygeles pateisindamas yvairias pereinamas savo politiškos karjeros ir paaiškindamas, kad jis nebuves kaltas už karę Rusijos su Japonija. Dabar jis rašo knygą, vadina ją „Politiškoji Ekonomija“. To veikalo dasivarė jau iki 600 puslapių. Jos turinys daugiausiai tai Did-kuni-gaikščio Mykolo Aleksandrovičiaus—caro brolio—privatinės paskaitos tarpe 1900—1902 m. Be to Vitte pats nerašo, tik tam darbuvi nusamdo ataskančius asmenis—sekretorius, kurie išdėsto griovo „autorišką“ talentą ant popieros.

Zymiausiu Vittės veikalu skaitosi „Autokratija ir Zemietyjos“. Joje norima įtikinti, kad praskėtus vietinę žmonių savyvaldą, gali užkenkti autokratijai, t.y. patvaldiškam caro rėdai. Nikalojui II ta knyga labai patikus ir ant suteikto jam peržiūrėti vieno egzemplioriaus pasirašė: „labai teisingai“. To pasekme klausimas sulig praplėtimo žemiečių teisių buvo išdildytas. Bet ir ta knyga ne Vittės rašyta, tik jo sekretoriaus, kuriam, be abejonės, ar pinigais gerai užmokėjo, ar išsirūpino labai patogią autokratu srityje vietą.

PERSIJA.

Persijos randas su Anglijos ir Rusijos leidimu rengiasi pranešti per rusų konsulį Astrabade savo ex-Sachui Ali Mirza, juog randas paskirsias jam pensija po \$100.000 metams su išlyga, jei tik išsikraustys umai iš Persijos. Teipgi jo broliui Sua-es-Sultane sugražysią visą sukonfiskuotą jo turtą, o kitam broliui — Solar ed-Dowleh paskirsią po \$24.000 metinės algos ir paliuosuosią nuo konfiskavimo jo turtus, jeigu Ali Mirza sutiks apleisti savo šalį ir apsigyventi kitur. Rusija apreiskė nenorinti dangiau pas save priimti Sacho, tat jo gyvenimo vieta būsianti aprinkta tam tikros tarybos.

VOKIETIJA.

Sausio 7-tą d. Berlyne atsidarė naujai išrinktas Reichstagas (parliamentas), kuriame socialistai turės pervirši. Ciecorius Vilhelmas iš to parlamento esąs labai neužganėdintas.

nes sukaktuves šiemet šves Anglija ir Amerika. Dickensas gimė 17 d. Vasario 1812 m. Anglijoj, mirė 1870 m. Sunus bėdnu tėvų iš mažens pats turėjo sunkiai dirbti pabrake duonos kashniui. Cia jis turėjo progą arčiau pažinti bėdnujų gyvenimą, patirti jų siekius, troškimus, vargus ir piktadėjystes, ką paskui gyviausiomis spalvomis nudažė savo dideliuose plunksnos veikaluose. Porą kartų, savo litirato karijeros tarplaike atsilankė Amerikoje ir daug teisingų pastebėjimų nupiešė apie šios šalies tuometinius miestus ir žmones. Buvo atvykęs Dickenso jauniausias sunus į Ameriką, kad prakalbomis ir paskaitomis payvairinti Amerikiečių iškilmingą apvaikščiojimą savo garsaus tėvo šimtmetinių sukaktuvių. Pabaigoje bet pereito meto, staiga pasimirė New Yorke ir tapo palaidotas turtingiausioje to miesto protestonų šventynėje Trinity Church.

Lėkė per Sacharą. Lakūnas Le More neseiniai sugrižęs Paryžiun iš savo kelionių orlaiviu po Alzeriją ir tyrlauki Sacharą, didei nustebino prancuzų randą. Jis pasiekė patį Nigero šiaurgalį viršui plikiausių Sacharos tyru. Visos savo kelionės tarp Biskra ir Timbuctoo Le More padarė 4000 mylių. Bet ją, esą, galima sutrumpinti iki 1200 mylių. Mat Le More todėl teip ilgai keliavęs, kad jis sumanęs įsteigti čia orlaivių komunikaciją ir tam siekiui rinkęs patogias stotims vietas. Tyro dulkių sukuriai orlaiviams nė maž nekenkia, nes lakūno augštybėse nepaseikia. Kaip girdėt, Prancijos randas pasirengęs išsiųsti atsakomą savo armijos lakūnų komisiją į Algeriją, kad ištirtų Le More'o kelius, ir, jei galima, įsteigti nuolatinę orlaivių komunikaciją susinešimui su naujokynėmis.

Telegramos.

— Londonas. Mahometonai, kurių skaičius pastarais laikais čia pusėtinai pakilo, rengia pasistatyti už \$500.000 savo maldnamį. Tam seikiui įsisteigė komitetą rinkimui aukų. Mečetė žada būti viena gražiausių mieste triobesių.

— Leipcege. Vokietijoje suareštuota įžymus anglas advokatas — Bertrand Stewart ir karės teismo pasmerktas trims ir pusei metų tvirtovėn už šnipininkystę. Jo byla tęsėsi tik 5 dienas. Jis pats sakosi nekaltu esąs. Anglai iš tos priežasties baisiai įpykę ant vokiečių, visi bemaž anglų laikraščiai griežtai protestuoja prieš tokį, anot jų, neteisingą teismą.

— Anglijos sostinė sugrižusius iš Indijos savo karalių Jurgi ir karalienę Marę sutiko krykštaujančiais, su visokiomis pagarbos demonstracijomis.

— Munikas, Bavarija. Pastaruose parlamento rinkimuose, įvykusiųose 5 d. Vasario, pervirši laimėjo socialistų ir liberalų partija.

— Ferrol, Ispanija. Vasario 5 d. karaliui Alfonsui su karaliene dalyvaujan tapo nuleistas naujas karės laivas „España“—pirmutinis naujojo Ispanijos laivyno.

Po nuodėmei metavoti, tai tuštinti velnių aruodą, savo dūšią suraminti, gaminti jai dangui paguodą.

— Karlo Dickenso — didžio anglų autoriaus šimtmeti-

Štai tau ir Amerika.

(Taša nuo 4-to N-rio.)

Europiečiai po taip vadinamų „Kryžiaus karių“ Palestinon, kurios teipgi labai sujudino visą jų dvasiškąjį ir ekonominių gyvenimą, buvo kaip-tai aprimę, sustoję — laukę, gal sakyti, atsakančios progos, kokio tai stebuklingo apsireiškimo, idant su naujomis spėkomis pastumti savo gyvenimo vėžes į naują istorišką sriovę.

Atradimas ir užėmimas Amerikos buvo stačiai netikėtas dėl ispanų atsitikimas, nes pas juos visai nebuvo reikalo ir noro surasti naują gyvenimui žemę. Pas ispanus — namie ne buvo pervirš gyventojų, ne buvo pervirš ir išdirbinių — jiems nereikalingos buvo kolonijos—žemės plotai apgyvenimui.

Naujai atrasta žemė sujudino ispanų mintis ir abelnai permainė jų ir visų europiečių visą pasaulėžvalgą. Ispanai perstatė tada Ameriką yvairiai—yvairiausiose spalvose; jų fantazijoje gimdavo stačiai stebuklingi — kokie-tai viršgamtiški paveikslai. Amerikoje jie matė žemišką rojų, šaltinį stebuklingo gyvasties vandens, duodančio amžiną jaunumą: teip Floridoje jie brizdavo beveik į kiekvieną upę—upokšnelį, kad persitikrinti viršgamtiškume ir stebuklingoje jiegoje to „Naujojo Svieta“ vandenilio.

Daugumą traukė į naujai atrastą Ameriką didi viltis pralobimo ir suradimo begalinių turtų ir linksmaus gyvenimo: Amerika rodės jiems aukso versmė, auksiniu dugnu — „el dorado“.

Ištingę ir trokštanti surastigera gyvenimą, kur nereiktu visai vargti, kur galėtu užsilaikyti nedirbant, Ispanijos tuolaikiniai nusmukę „bajorai“ ir kiti yvairių rūšių žmonės, su didžiausiu entuziazmu, Ameriką atradus, metėsi į tą naują—stebuklingą kraštą. Tarp jų buvo gabių ir talentingų žmonių, žmonių pilnų energijos, drąsumo ir tvirtumo — prieš juos buvo kuoplačiausia dirva praktikoje parodyti savo gabumus ir visokias ypatybes.

Tie narsuoliai—išeiviai, tie laimės jieskotojai greitai užkariavo didžiausius Amerikos plotus, nes raudonodžiai, pamatę kokius-tai baltus žmones, jų nesuprantamai greitus arklius, trenksmus ir žaibus jiems nežinomų „ugnių“ ginklų, pasiėmė dide baime ir nusižeminimu, manydami, juog sugrižo, anot pranašavimų, jų dievas su buriais savo apsaugos.

Europiečiai, žinoma, pasinaudojo silpnumu raudonųjų žmonių ir darė kas tinkama. Bet tikrai energiškas darbas prasidėjo, kada čion apsigyveno kolonizatoriai anglai.

Pas raudonuosius žmones pirmieji Amerikos užkariautojai atrado didžius turtus ir brangenybes, kurias atimdavo nuog jų ir tik tokiu būdu be darbo, be vargo jie surado auksą—turtą, bet galų gale sukrauti turtai išsibaigė ir ateiviams reikėjo pridėti jau daug vargo ir gabumo, kad pralobti tame navjame sviete.

Iš augščiau paminėto mes matome, kad jau nuog pat atradimo Amerikos ją perstato kokiu-tai roju, aukso kraštu, kad jau iš pat pirmo Amerika traukia ir vilioja visus, kaip kraštas laimės. Bet mes teipgi matome, kad ir tada laimę surado tik drąsuoliai, tvirto būdo žmonės, žmo-

nės pilni energijos pastovūs ir gabūs.

Perstatymas Amerikos žemišku roju vilioja ir dabartinius mūsų tautiečius važiuoti tēnai palikus savo tėvynę. Štai originališkas paveikslėlis perstatymo Amerikos.

Man dar Lietuvoje tebesant, prasta tipiška sodžiaus mergaitė, kalbėdama apie Ameriką, šlovino ją kaip įmanydama ir galų-gale pridurė: „Man galvoj vienintelė mislis, vienintelis troškimas — pasiekti kada nors Ameriką. . . Rodos, kad ir mirtis tinai bus lengvesnė. . . rodos, kad pasiekus tą kraštą aš visai persimainysiu“! . .

Ir mergina, perimta augštais jausmais ir užganėdinimu busiančios laimės, meiliai juokdamos užklaudama šiaip užbaigė: „Aš manau, kad rojus, kur buvo patalpinti mūsų pirmieji tėvai, buvo ne kur kitur, kaip tik Amerikoje. . . ar neteip? Juk mes turime stengties pasiekti tą rojų“ Ir mes juk matom, kaip išėivystės liga baisiai užsikrėtė Lietuvos mergaitės.

Šiuose laikuose apart pirmiau paminėtų ypatybių suradimui gero gyvenimo Amerikoje reikia turėti abelną išsilavinimą, o ypač supratimą prekystės ir pramonijos, reikia paskui žinoti kokį nors amatą—speciališkumą, o ant galo reik suprasti išsiplėtojusio šio krašto kapitalizmo tvarką.

Lietuva yra grynai žemdirbystės kraštas; lietuviai darbštūs žemdirbiai—artojai ir tiek.

Prie to juk lietuviai stovi ant gan žemo išsilavinimo laipsnio; jų pasaulėžvalga siaurai siauritelaitė, o amatų lietuviai ant nelaimės visai beveik nemėgsta ir labai mažai jų žino, užleisdami juos savo tėvynėje žydams, rusams ir vokiečiams.

Lietuviai eina Amerikon apsišarvavę nežiniomis, ne išsilavinimu, ne žinojimu amatų, ir ne gabumu, bet busenčią savo laimę remia ant savo pajėgų, ant prasto sunkaus darbo; raumenys — tai jų galybė ir viltis.

Zinias apie Ameriką Lietuvoje skleidžia seniau išėjusieji per laiškus, kurie stengias privilioti Amerikon kuodaugiausiai savo draugų, giminaičių ir pažįstamų, nes tada ir jų buvimas svetimame krašte bus linksmesnis, ne tiek nuobodus, ne tiek jausis pasiilgimas savo krašto, savo žmonių. Atsiekimui to, jie siunčia laiškus, pripildytus visokių nebutų daiktų apie Ameriką — aprašo didžius savo uždarius, lengvus darbus, linksma gyvenimą, visokius Amerikos gražumus, didę liuosybę ir „mandrybes“, siunčia savo paveikslus, kurie teipgi didį išpudį daro ant prastų sodžiaus žmonių: čia neseniai sodžiuje buvo paprasti artojųliai, o dabar ant paveikslų perstatyti didžiais ponais, apsaugstytais visokiais padabinimais; kas buvo negalima pasiekti savo krašte, tas galima Amerikoje. Sodžionis tik traukdami pečiais gėrėjas, kad jų draugai ir giminaičiai jau tokie ponai ir, žinoma, užsikrečia noru ir patis likti tokiais ponais.

Didžiausia dalis lietuvių eina Amerikon stačiai iš nežinojimo padėjimo ir tikro gyvenimo savo brolių—išėivių.

Zinoma prastiems artojųliams nėra galima plačiau patiems pagalvoti apie Ameriką, nėra galima logišku mintijimu padaryti teisingesnius išvedimus . . . : jų galvoj viskas susimaišo ir jie šventai tiki visokiems tušties plepalams apie tą „stebuklingą“ kraštą.

(Toliau bus.)

Protokolas.

III-CIO SEIMO L. R. K. B. SAJUNGOS PO GLOBA MOT.
DIEVO SOPULINGOS AMERIKOJ IR KANADOJ.

Lawrence, Mass 22 ir 23 d. Rugs. 1911 m.
(Pabaiga.)

3, M. Zoba padavė sekantį įnešimą:

Kožna kuopa turi pasiųsti bertaininę duoklę į Centro išdą nevėliau kaip į pabaigą bertaininio mėnesio. Kuopos, kurios nepriėmė duoklės į Centro išdą paskirtame laike, skaitysis suspenduotos per ateinančius 3 mėnesius, kurios ir nustoja privilegijas kas link gavimo posmertinių.

Kuopos, kurios po suspendavimui pilnai atsilygins su mokesčiu Centro išdan, atgaus visas privilegijas, kurias suteikia L. R. K. B. Sąjunga. Kuopos, kurios neužsimokės du bertainiu duoklės, bus iš Centro knygų išbrauktos, ir iš organizacijos.

Inešimas priimtas vienbalsiai ir užtvirtintas.

4, M. A. Norkunas padavė sekantį įnešimą:

Išleisti atsišaukimus į Lietuvį visuomenę; įnešimas paremtas vienbalsiai ir priimtas. Nutarta atsišaukimus papuošti iškilme III-čio Seimo laikyto Lawrence'e; toliaus patalpinti nurodymus kenksmingumo alkoholio ir paraginiai prie blaivybės. Atsišaukimus išleisti vieną kartą į metus, nemažiau kaip du tukstančiu ekzemplioriu; ekzemplioris nemažesnis kaip aštuoni puslapiai.

5, M. Ruseckas padavė sekantį įnešimą:

Aplikacijos turi būti atspasutos ant kiek galimo mažesnio popieriaus, kas palengvins persiuntimus—iš Centro ir Centran L. R. K. B. Sąjungos. Inešimas paremtas vienbalsiai ir užtvirtintas.

6, Visa spauda vienbalsiai liko pavesta atlikti Centro pildančiam komitetui.

7, Atsitikime mirties kelių narių, po išmokėjimui daugelių pomirtinių, Centro išdas paliktų tuščias—iš kur ims Sąjunga pomirtinių išmokėjimui jei daugiau prišeitų išmokėti?

M. Zoba padavė sekantį įnešimą:

Minėtame atsitikime Sąjunga turi uždėti lygią mokesčių ant kiekvieno nario, tuom būdu surinks pomirtinius ir išmokės reikalaujančiam. Inešimas priimtas vienbalsiai ir užtvirtintas.

8, Klausimas įstojimo liko atidėtas apsvarstyti IV Seimui L. R. K. B. Sąjungos.

9, M. A. Norkunas padavė sekantį įnešimą:

Išleisti atsišaukimus į visas kuopas L. R. K. B. Sąjungos, idant verstu kaidžiausius veikalus prieš girtybę, ragintų viens kitą prie pilnos blaivybės ir pratintų aną.

Inešimas paremtas vienbalsiai ir užtvirtintas.

10, Organu L. R. K. B. Sąjungos paliko išrinkta „Zvaigždė“, kuri tarnauja sąjungai nuo pat Sąjungos užsimezgimo.

11, Kiekviena kuopa L. R. K. B. Sąjungos, užlaikanti nemažiau kaip 10 narių, ir jeigu reikalaus nuo Sąjungos organo, tai gaus vieną numerį kožną savaitę, abelnai kuris sąnarys norės išsirašyti organą, tai gaus už pusę prekės, t. y. už vieną dolerį metams. Organą galės išsirašyti kožnas kuopos sekretorius.

12, M. Zoba padavė įnešimą:

Idant naujai organizuotos kuopos L. R. K. B. Sąjungos pasirūpintų apie atsakantį pasirašymą ant aplikacijų, kuriose bus užklausimai apie stovį nario sveikatos. Pasirašymai bus priimti už atsakančius kunigu, katalikiškų draugijų ar dviejų garbingų liudytojų. Inešimas priimtas ir užtvirtintas.

13, Rinkimai vietos IV-am Seimui L. R. K. B. Sąjungos ateinantį metą.

K. Urbanavičia padavė įnešimą: idant Balandžio mėn. ateinančiuose metuose perleistų referendum per visas kuopas. Inešimas priimtas vienbalsiai ir užtvirtintas.

14, P. Mikalauskas padavė įnešimą idant kiekvienas blaivininkas platintų katalikiškus laikraščius, knygas ir dorą apšvietą tarpe lietuvių. Inešimas priimtas vienbalsiai ir užtvirtintas.

15, K. Mikalauskutė padavė sekantį įnešimą:

L. R. K. B. Sąjunga turi turėti priegloboj savo narius, kuriuos aplanko ligos ir kitokios nelaimės ir jeigu reikalinga aniem butų pinigiska pagelba, rengti kolektas per visas kuopas ir šelpti nelaimingus. Inešimas priimtas vienbalsiai ir užtvirtintas.

16, Centro raštininkas J. Jaroševičius perstatė Seimui išlaidas, kurias jisai sau padarė Sąjungos reikaluose. Išlaidų paduota dvidešimts penkius dol. ir penkiosdešimts centų, kuriuos Seimas nutarė anam išmokėti.

17, Už ateinančius metus Centro raštininkui nutarta mokėti nuo kiekvieno pilno nario po penkis centus.

18, Seimo pirmininkas užklausė, kokias išlaidas perstatato Seimui Centro pirmininkas, kurios yra anam neišmokėtos nuo pat užsimezgimo Sąjungos, t. y. per dvejus metus. Centro pirmininkas paaiškino: Išlaidos, kurias aš sau padariau Sąjungos reikaluose, aš jas ir išmokėjau, pagražinimo tų išlaidų nuo Sąjungos nereikalauju, tepaliekia Sąjungos izde.

Už tokį geradėjingą darbą delegatai atsistodami išreikšė M. A. Norkunui padėką. O III-čias Seimas L. R. K. B. Sąjungos pripažino M. Narkuną garbės nariu.

119, P. Mikalauskas padavė įnešimą: pagal noro ir reikalavimo Sąjungos galės padidinti kauciją. Inešimas priimtas už gerą, kaucija liko nepadidinta.

20, Už ženklus, prirengtus III Seimui L. R. K. B. Sąjungos delegatams ir svečiams, nutarta išmokėti šešis dol.

21, Sekantiems metams į Centrališką valdybą išrinktos sekančios ypatos: dvasišku vadovu kun. T. Zilinskas, pirmininku M. A. Norkunas, vice-pirmininku J. V. Vižynis, K. Urbanavičia ir kun. A. Milukas, raštininku J. Jaroševičius, izdininku P. Mikalauskas; izdo globėjais: M. Zoba ir V. Novickas. Literatiškon komisijon: F. K. Juškevičius, K. Mikalauskutė ir S. Mačiulskis; augščiausio tiesmo nariais: K. Urbanavičia, J. V. Vižynis, J. Dobrovolskutė, A. Karlonutė ir St. Močiulskis.

22, Perskaitytas protokolas visų 4 sessijų vienbalsiai priimtas ir užtvirtintas III-čio Seimo L. R. K. B. Sąjungos Lawrence'e, Mass.

Pirmininkas Seimo . . .

Raštin. Seimo J. V. Vižynis.

Peleniu Jurgutis.

Apysaka sustatyta iš tikrų atsitikimų ir paaiškinanti gerumą Amerikoniško gyvenimo

Parašė kun. Jakštis.

(T a s a.)

Lietuvių, teisingai pasakyti galima, tautiška yda niekinti amatus išaina ant jų didelės nenaudos teip namie, kaip ypatingai iškeliavus kitur uždarbianti.

Lietuviai pas save niekad nepastos galingais turtu, jeigu neatmes ano blėdingo, nuo seno išikerėjusio pas juos, supratimo apie amatą. Amatas pagal jų numanymą yra tai dalykas paniekintas, ir tik žemiausio luomo žmonės irgi žydai ir vokiečiai gali juomi užsiimti, o ne koks gaspadoraitis, arba da ir kokio raštininko vaikas.

Tąją nuomonę išnaikinti ir prikaltinti, geriau sakius, priversti lietuvius tvirties už amatų, yra tai užduotė didžiausia visų inteligentų, vadovų ar žadintojų savo tautos žmonių. Užduotė toji didesnė už paraginimą prie mokymosi, arba prie tvėrimo draugijų ir t. t.

Kiek tai gaisaties išvengtų ir kiek sučėdytų grašio, duokime, ūkininkas mokantis kalvystę. Reikale jis sau pakaustytų arklius, paaštrintų noragus ir kožną kitą nuluzusį ar pagedusį ūkiškų padarų daigtą ūmai pataisytų, ir nereikėtų jam, kaip dabar, važinėti pas „meisterius“ ir visą dieną gaisuoti, apleidus namų darbą ir darbininkus.

Iš ūkio nieks šiuose laikuose nepralobo, o amatninkų daugelis net į milijonierius pasikėlė; kits ir šimtus milijonų sukrovė, kaip ana Krupas Vokietijoje, arba Carnegie, Skotijos kalvis, kurs iš nieko net penkis šimtus milijonų nukalė sau Amerikoje.

Milijonai lietuviams nereikalingi, bet reikalinga išsigelbėjimas nuo nuolatinio nedatekliaus ir skurdo namie ir kitur.

Su apšvietos biskiu ir supratimu amato lietuviai Amerikoje galėtų užimti pirmutinę tarp kitų tautų vietą, paisant ant jų gabumo, nes ir dabar kaikurie, atėję iš Lietuvos be jokio prasilavinimo, sugeba čia dirbtuvėse užimti žymias vietas. Tokių dabar maža, o butų jų daug išpildžius viršminėtą stoką.

Kada vieno stokuoja mūsų broliams, tada kito ko jie perdaug turi, ir tas kitas aršiau už išnaudojančius trustus ryja jų turta. Lengva suprasti, juog čia yra menama apie smukles (saloon), kur didesnė dalis lietuvių sudeda savo sunkiai uždirbtą grašį, ir per tat patys daro save skurdo vergais. Tečiau šitą dalyką paveskime korespondentams — mėgintojams plunksnos amato, o patys tuom laik pažvelgkime toliau — į dvasios turta Amerikos lietuvių — į jų inteligenciją ir tikėjimišką stovį.

Kas link inteligencijos. Tojo gero suvis maža tegalima rasti tarp Amerikos lietuvių. Sutinkame čia visur daugelį vadinančių save mokintais, pretenduojančių prie mokslo, bet tiejie — tai tikros Krylovo varlės, norinčios išsipūsti iki karvės didumui, tečiau už niek jų stengimas, nes neturint pamato visados virstuliuos, o į tikrąją šviesos žinyčią neįeis. Prie tujų tai reikia priskaityti teip pasekėjus Marx'o, Krauz, Boelsche, Bitner ir kitų be jokios mokslinės vertės ateistų, kaip ir mokinius nekurių „universitetų“, kur nemažai lietuvių ir lietuvačių mo-

Karo yra garsiausias Syrupas šioje šalyje. Milijonieriai jį valgo su kėksais ant pusryčių. Jis randasi ir ant bėdnieko stalo — ir ant varstoto sunkiai dirbančio darbininko. Karo yra labai skanus su duona. Jis tinka visiems. Jis yra pilnas stiprumo ir maisto.

Karo
(REG. U.S. PAT. OFF.)

Klausk Groserniko

kinos ir dabar mokinas. Tokias mokyklas kaikurie labai mėgsta ir jas giria; — dėlko? — priežastis aiški: nes jos kiekvienam net analfabetui yra prieinamos, o universitetams (universitams) dėlto jas vadina, kad ten visko mokinama ką tik patys profesoriai moka; ir greitai jų kursai užbaigiama, nes teip trumpas profesorių žinojimas, juog, ne ilgai trunka mokiniams jį perpasakoti. Labiausia-gi užtat tokios mokyklos patinka lietuviams ir lietuvačiams, juog ten nereikalaujama užlaikymo mokslainiškos tvarkos.

Kaikurios lietuvačės, tik virtuvėje tujų stebuklingų mokslinčių pabrukų belaižydamos profesorių torielkas, į trumpą laiką tokį igijo mokslą, juog suvis neužsileidžia savo sądraugams vyriškos lyties ir daigi uolumu šviestikavimo kaikada pereina anuosius. Jos tai, užsidegusios beždžioniška meile dėl „tamsuolių“, sumanė būdą švietimo jų per paskaitas, kurias da neseniai tik pradėjo rengti. Paskaitos, ir kiti žodžiai, jas garsinanti — kaip tai augštai moksliskai skamba; po teisybei-gi yra tai perskaitymas rinkinio visokių „moksliskų“ šiuokšlių apie dalykus, kurių nė rinkėjai, nė skaitytojos nepažino ir nesupranta.

Geriau apleiskime tuos uodegių pratėvių beuodegius ainius, ir eikim prie kito dvasios veikalo — prie tikėjimo

Cia persistato mum lietuvių burys šviesesnis už anąjį nešviestų švietikų — tai lietuviai be pretensijų, be geismų garbės — lietuviai katalikai ir — tikri katalikai su stipru tikėjimu, kurie stato bažnyčias, užlaiko kunigus ir su apgailestaujančia panieka žiūri į apkvaitusius švietikus.

Tie jie toli perviršina viršiau minėtus savo morališku vertumu ir stoja prieš mus liūdintojais juog ne Amerika, nei kita kokia šalis pasaulio atima žmouėms tikėjimą, tik kitos priežastys, kurias jie išsineša iš namų.

Kurs išsizada Dievo svetur, nedaug prie Jo priklauso ir namie. Kada katalikai su persitikrinimu pasilieka katalikais visur, tada kokie vėjavaikiai lengvai pasiduoda galingai iŝtekmės teisei, taip kad susėję su ištivirkusias, greitai tampa jiem panašūs. Ne kartą ir gerų tėvų vaikai ir da neprastai auginti, bet neapturėję gero pamatinio mokslo apie tikėjimiškus dalykus, susidurę su negerais, išklysta, tečiau tie jie greičiau susipranta negu kiti.

Tas atsitiko ir su Jurgučiu. Jį da mažą tėvai pratino prie bažnyčios, mokino poterių, ragino prie tikėjimiškų praktikų, bet nieks jam neįdėjo, neįkvėpė į jo protą, į jo širdį ir dvasią pažinties tikėjimiškų tiesų, jų supratimo; nieks jam nedavė tos pažinties tikėjimo, kuri aiškiai rodo, kas teisybė, o kas melas. Dėlto jis nepalūgo draugijos, nuo kurios jaunimas, gerai tikėjime išlavintas, šalinas, dėlto nesykį by šiukšlę iš bedėviškų pliovonių pagavęs, ją kitiem atkartodavo, dėlto ir jo apsigėjimas, ypač prie bažnyčios, buvo nepagirtinas.

(Toliaus bus.)

Juokai.

Tikras kvailys.

- Ar girdėjai, mūs bankierius ant dviračio pabėgo!
- Tai tikras kvailys, kad nepabėgo su automobiliu ar orlaiviu.

Giliukis.

Klinikoj gydytojai jau buvo manę pasigulde, kad daryti operaciją, bet toj pačiej valandoj jie dažinojo, kad neturiu pinigų ir tuoj paleido. Tokiu budu, mat, išlikau gyvas.

Pasiteisino.

— Kaimietis. Eit tu suski pardavei man arkli, kuris nieko nenor esti.

— Zvdas. Niu, Raulai, aš maniau, kad tu kvitresnis: argi nežinai, kad toks arklys eitame sunkiame laike tai geriausias.

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba imedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumenyse iš nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit

Dr. Richter'io Pain-Expelleri

savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter'io Congo Piliės yra geros nuo viršutinių užkietėjimo. 25c. ir 50c.

DARBAS.

Darbas tai didžiausias žmonių palaiminimas. Be darbo nėra gyvenimo. Palaimintas žmogus, kurs spēkas, mokslą ir norą pašvenčia darbui. Jis daro save ir tuos, kurie jam priklauso laimingais. Bet męs žinome, juog kartais kuno spēkos apleidžia, mintys apsiniaukia, noras susilpsta. Matoma, juog reikalauja sveiko išmiklinimo ir sudrutintojo. Jis jį ras Trinerio Amerikoniškame Elexire iš Bitter Vyno. Ta gyduolė susideda iš gryno raudono vyno ir geriausių žolių. Sužadina sveiką apetitą, malšina virškinimo organų sienelių uždegimą, sudrutina nervus ir muskulius, prašalina pilvo, galvos ir žarnų skaudėjimus, užkietėjimą, reumatizmą, neuralgiją, nesmagumą po valgiui ir pataiso kraują. Aptiekose: Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU

savo tikro brolio Juozapo Balilionio, iš Bališkių, Rozalino parapijos, Panevėžio pav. Jau 12 metų Amerike, dar pernai gyveno Philadelphijoje ant Salmon ulyčios. Atvažiuavus iš tėvynės turiu didelį reikalą. Atrastyti prašom: Apolonia Balilionis, 3270 Salmon Str., Philadelphia, Pa.

(8)

PAJIEŠKAU

savo dėdės Jono, 20 metų kaip Amerike. Paeina iš Bridžių kaimo, Sintautų parap., Naumiesčio aps., Suvalkų gub. Atsiliepkit ant adreso:

Antanas Baronaitis, Box 323, Bentleyville, Pa.

Tikras "BULL" DURHAM

Rukymui Tabakas in pypkę ir cigaretes

- 10 paprastų cigarečių kainuoja 5c.
- 10 geresnių cigarečių kainuoja 10c.
- 10 puikiausių cigarečių kainuoja 25c.

bet tu gali suvyniot 40 cigarečių iš kiekvieno už 5c. audeklio krepšiuo "Bull" Durham, kuris yra geriausias Tabakas. Parsiduoda visur.

Knygutė
cigaretam popieros
dovana

BLACKWELL'S DURHAM TOBACCO CO.
STOCK OWNED BY
THE AMERICAN TOBACCO COMPANY.

Kataliogas Knygu

Gaunamių "Zvaigždės" Knygynė. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuviai XIII šimtmetije, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.00
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 pls. 60
- Anima Vilis** Marės Radzevičiūtės apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., Kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socialistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipiro su Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 puls. 3
- Apie Socialistų Liuosybę**, knygelė II. Pašnekėjimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 pls. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūso. Verte Selimas; antra laida. Shenandoah, Pa. pls. 40, 10
- Apsakymas**, Kelionės į Palestinos žemę, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisytas II spaudimas 50
- Baltas Karžygis**, versta iš Mickaus. 2
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvių gyvenimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah. Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 pls., 25
- Blaivininkų** knygelė išleido Degtinės priešas. 5
- Davatkų Knygą** arba Instatymas ir maldos išrašiusiųjų į tretįjį zokoną šv. Pranciškaus. 50
- Fabijolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 360 psl., kaštu kun. V. Varnagirio, vertiko. 1.00
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Giesmės** Svietiškos ir Sventos. 10
- Išvakarės** Gret Lemano Ežero, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- IšDaktaropasakojimų**, Rudens diena, Sulaukė, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Jonukas** Karklynas Eina Lietuvos pažintų, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties** Zalgiriais, istoriška drama keturiuose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., pls. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip** Elziutė praleido šv. Jono Dieną, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. D., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas**-Laižybos-Dievo žmones, Philadelphia, Pa., 1910 m., 28 psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lourdes'o** Sventčiausios Panelės Marijos Mėnuo, Shenandoah Pa. 1908 m., Pranciū Julės vertimas. 30
- Lietuvos** Virėja. Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai** iš Kelionės po Palestiną. 50
- Lietuvos** Istorija, su kunigaiščių paveikslais ir žemlapiu ir Lietuvos rašlavos apžvalga, parašė Maironis 40
- Laisvės** Metu. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškas** Albumas Trijose dalyse 1.50
- Moterystė** ir šeimyna, Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 pls. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų** Socialistai, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių** Dėdė, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Vanagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų** Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 pls. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maža** Dovanėlė apie spaviedni. 5
- Mindaugas**. Poema, parašė Krive-Krivaitis, kaštu autoriaus Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne** Mieste Laimė, Pierre L'Ermite'o, iš prancūziško liuosas vertimas Pranciū Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Ne** kaltybė, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89pls., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Patrimpo** Laiškai. 45
- Pergyventos** Valandos, Shenandoah, Pa. 45
- Pradžia** ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo, Vyskupo M. Valančiausio, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pamokslai** be Kunigo, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta** Dvasia, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško verte Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Paklydėliai**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 63 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Pasakyk** Matušei. Agnieška ir Antgarlaivio, trys apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko., 29 psl. 15
- Paugusių** Žmonių Knygelė. Parašė Vyskupas M. Valančius. 25
- Sodžionių** Teologija, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 285 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai** iš Sventųjų Gyvenimų, kiekvienai metų dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (auklo apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paausuo-tais kraštais 5.00
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socialistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulė** nusiledžiant, Iš mūsų kariuonės, Kalėdų vakaras, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus** ir Anapus grabo, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sventosios** Rosijos Misijonieriai, Lanskaja'os, 1902 m., Brooklyn'e, N. Y., kaštu kun. Varnagirio. 25
- Sveikata**. Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa** Katalikų Bažnyčios Istorija. Parašė kun. A. Alekna. 50
- Trumpas** Katekizmas. 10
- Vienuolinė** Luoma, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaičio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius**, Shenandoah, Pa., 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Zivaitai** šventųjų. Vysk. M. Valančiaus. 50

Zvaigždės Agentai.

- Mr. J. Kovas,
36 James str.,
Waterbury, Conn
- Mr. P. Mikalauckas,
248 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.
- Mr. J. Karalius,
1337 Glynden ave.,
Baltimore, Md.
- Mr. Iz. Nausiedas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.
- Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.
- Mr. V. Kareiva,
3264 Thomson str.
Philadelphia, Pa.
- Mr. M. Norkūnas,
162 Prospect str.,
Lawrence, Mass.
- Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.
- Mr. P. Saulenas,
11 James str.
Waterbury, Conn.
- Mr. A. J. Brinius,
71 Pine str.
Meriden, Conn.
- Mr. K. Valiukonis,
Duryea, Pa.
- Mr. J. Riktoraitis,
67 James st.,
Waterbury, Conn.
- Mr. L. Misiunas,
P. O. Box 227.
Gardner, Mass.
- Mr. Fr. Kelly,
4852 Melorse str.
Philadelphia, Pa
- Mr. K. B. Rozmantas,
861 Bank St.
Waterbury, Conn.
- Mr. Aleks. Balčiūnas,
P. O. Girardville, Pa.
- Mr. V. Staseviče,
349 Hamilton str.
Grand Rapids, Mich.
- Mr. Petras Kunigonis,
15 James str.
Waterbury, Conn.
- Mr. A. J. Sironaitis,
33 Whitney Str.
Orange, Mass.
- Mr. Julionas Bukantis,
172 Endicatt Str.
Boston, Mass

**JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI**

Vyrai kurie žada apsivesti— vyrai ligoti— vyrai kurie budamė neprotingi dasileida perviršumų— vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie salaukie amžio, katram negale pynai naudoti priimnoma gamtos.— **vysi tie vyrai tur pareikalauti vieną iš tuo knygu.** Ta knyga pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsivesti budame tame padeime. Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje keir vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfilis, Triperli, arba gonorrhoea, Nusilpneima, Abelną pragaišti špeku, Pragaišti gyvybes skystimo, Naktinius nubegimus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Puelės ir Inkštu ligas,** gali but galiutirai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyrų atgava sava tobulą sveikatą, spēkas ir stiprumą per pagėlbą tuos knygos. Ji ira krautuvė žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava pininga mokiedami už prastus, bevėtės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šitą knygą Ji pasakis kodiel jus kenteti ir keip galeit galiutinai isgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama **VYSAI DYKAI.** Męs užmokam ir pašta. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresa ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.

**50,000
KNYGU
DYKAI DIEL VYRU.**

Kuponas dykai gautos knygos.

Siusk ji šendena.

**DR. JOS. LISTER & CO.
L. 304, 22 FIFTH AVE., CHICAGO**

Godotini: Aš esu užinteresuotas jusu pasiuliminui dykai siunstos knygos ir norečiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
S.....

- Mr. J. Smitowski,
1835 N. Castle str.
BALTIMORE, MD.
- Mr. S. Sasnauskas,
3217 E. Tilton., St.
Phila. Pa.
Keliaujantis Agentas.
- Mr. A. Križanauckas,
Philadelphia, Pa
- Kasemer Ceplenski,
bei J. Walinski, Essen ade
Ruhz, Suderich Str. No. 22
Rheinland, Germany.
- Mr. John Naujokaitis
45 Planet St.
Commercial Road, East
London, England.

Užsirašykite
„Zvaigždę“

**Father's Di Ielsi
- Kosulio Gyduolė -**

vra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

**PARSIUODA VISOSE AP-
TIEKOSE.**

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

**REV. MICHAEL DI IELSI'
402 Division Str. Camden, N.J**

PRANAS BURBA

uzlaiko pirmos klisos viešbutį (hotelį), taigi geriausia uzeiga lietuviams. Ir graborius.

Edwardsville, Pa.

"ŽVAIGŽDĖS"

— SPAUSTUVE —

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS
DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANI
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

Venatinis Lietuvis Išdirbejas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardų, gu-
zikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloid'ų,
šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

162 Prospect st. Lawrence, Mass.

L.A. Ostapowicz
Graborius

2636 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
Bell Phone, Kensington 397

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus
Jefferson Medical Collegijoj su
pagarba. Specialistas akių li-
gose, nosies ir gerklės. Gydo
pasekmingai moterių ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli
S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Telephone Kensington 5118 A

Dr. D. Wasserman

persikėlė į
3033 Richmond Str.
Philadelphia, Pa.

gydo vyrų, moterų ir vaikų
ligas. Duoda daktarišką pa-
tarimą ir ligas ištiria lenkiš-
koje kalboje. Savo ofise pri-
ima iki 10 ryte ir nuo 7 iki
9 vakare.

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East
Lloyd St., Shenandoah, — Real
Estate. Randos įneša \$45.00
per mėnesį. Prekė \$4400; pri-
mokėti reik \$2.000, kitkas ant
hypotekos. Teipgi parsiduoda
geri namai Girardvillėje.

JESSE B. DAVIS, Insurance
Agentas
120 S. Jardin st., Shenandoah, Pa.

Izidorius

917--33rd St.

Tel. Yards 2705

Nausiedas

Chicago, Ill.

Didžiausias
Lietuviškas

Bankinis Kontoras

Siuntimo
Pinigų

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus
kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuę vyriškų drabužių, šėverykų ir skry-
bėlių; turime didelį departamentą auksinių daiktų: laikrodėlių, žiedų spilk.,
ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygi, istorij.,
poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia ateik pas mus, o būsi užgi-
nėdintas.

Jei užganedinsim, pasakyk kitiems.

Jei neužganedinsim, pasakyk mums.

Uzsimokekit savo prenu-
merata uz „ZVAIGZDE“

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Par-
duoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų
kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir
tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuę
Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas ji
galima užsiraš ti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitkrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“ — tai didžiau-
sias iliustruotas išleidimas lietuvių kalboje. Šventųjų gy-
vimų aprašymai versti iš vokiškų ir angliškų geriausių tose
kalbose veikalų, teipgi parašyti pagal vyskupo Valan-
čiaus ir Skargos „Gyvenimus Šventųjų“. Apie 800 to
knygos puslapių papuošti suvirš 200 šventųjų paveikslų
perstatančių šventųjų kankinimą ir kankinimo pabūklus.

Šventųjų Gyvenimai yra tai geriausia dovana pasiūsti
savo giminėms į Lietuvą.

Kaina: 4 tomai pavieniui subroszuruoti	\$8.50
„ anglizsko audeklo apdarais	4.00
„ skuriniais apdarais ir paauksuotais krasztais	5.00

„Zvaigždė“. 3654 Richmond str., Philadelphia, Pa.

Blaivininkų Sanjungos Centralinio Komiteto Adresai:

Prezidentas M. A. Norkunas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.

Dvasiškas vadovas kun. T. Žilinskas, So. Boston, Mass.

Sekretorius Jonas Valukonis, 261 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kasierius Paulius P. Mikalauckas, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.